

عوامل مؤثر بر شکل‌گیری حاشیه‌نشینی و پیامدهای ناشی از آن در مدیریت شهری

محمد رضا عبدی قرجه قیه^{۱*}، پژمان غلامی^۲، جواد شریف نژاد^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد ارومیه (mohamadreza.abdi2016@gmail.com)

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد ارومیه

۳- استاد یارگروه معماری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ارومیه (Jshn-1@hotmail.com)

چکیده

حاشیه‌نشینی و مشکلات آن، به خصوص در کشورهای در حال توسعه، برای مدیران شهری یک معضل بزرگ شهری محسوب می‌شود. ضرورت پرداختن به این موضوع از آنجاست که این پدیده در عین حال که نتیجه و حاصل معضلات اجتماعی و خصوصاً اقتصادی است، موجب بروز مشکلات دیگری همچون بزهکاری می‌گردد؛ با گسترش شهرها و تبدیل آن‌ها به کلان‌شهر، لزوم کنترل وضعیت حاشیه‌نشینی و جلوگیری از گسترش آن، بیش از پیش احساس می‌شود.

هدف از این تحقیق، شناخت بحران حاشیه‌نشینی و اثرات سوء آن بر سیما و منظر شهری و نیز تبعات نامناسب اجتماعی در پی شناخت عوامل مؤثر بر شکل‌گیری و رشد حاشیه‌نشینی است. برای رسیدن به این منظور، با بررسی نقش و اثرگذاری آن بر حوزه‌های اطراف از دیدگاه مدیریت شهری، اثرات متقابل توسعه‌های شهری و حاشیه‌نشینی را بر یکدیگر بیان خواهیم کرد. در این تحقیق، گردآوری اطلاعات از طریق مطالعه بر روی پژوهش‌های موجود، مطالعات کتابخانه‌ای و نیز پژوهش‌های میدانی می‌باشد. نتایج این پژوهش حاکی از آن است که از دلایل بسیار مهم حاشیه‌نشینی در شهر، در کنار توسعه‌ی ناهمگون، می‌توان به بیکاری، درآمد کم، پایین‌بودن اجاره بهای مسکن و مهاجرت گسترده از محیط‌های شهری کوچک و روستاهای اطراف، اشاره کرد.

واژه‌های کلیدی: حاشیه‌نشینی، مدیریت شهری، سیما و منظر شهری، تبعات اجتماعی